

Handläggare
Mats Christenson
Telefon: 08-50812201
Andreas Evestedt
Telefon: 0850812230

Till
Södermalms stadsdelsnämnd
23 mars 2023

Mariatorget - godkännande av program och genomförande

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens program för upprustningen av Mariatorget och ger förvaltningen i uppdrag att arbeta vidare med projektet enligt beskrivningen i detta tjänsteutlåtande.

Sammanfattning

Mariatorget är en kulturhistoriskt värdefull parkmiljö med traditionell gestaltning, väldefinierade rumsligheter och tydliga axlar med dess fyra entréer in till parken. Parken är mycket välbesökt varför både gräs- och grusytor samt möblering är i behov av upprustning då slitaget är stort. Även träd och planteringsytor är i behov av översyn och uppdatering.

I tjänsteutlåtandet föreslås upprustningsåtgärder av Mariatorget som omfattar parkens entréer, lekplatsen, sittplatser, vegetation samt parkens gräs- och grusytor. Förslagets inriktning är att Mariatorgets befintliga karaktär ska bevaras.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens förslag till upprustning av Mariatorget och ger förvaltningen i uppdrag att arbeta vidare med projektet enligt beskrivningen i detta tjänsteutlåtande.

Bakgrund

Under 2021 erhöll stadsdelsnämnden, inom ramen för stora parkinvesteringar, 0,5 mnkr för att arbeta med medborgardialog och framtagande av ett program inför upprustning av Mariatorget. Under 2022 erhöll stadsdelsnämnden 3,0 mnkr för fortsatt arbete med projektet. För innevarande år 2023 har nämnden erhållit 3,5 mnkr.

Ärendet

Mariatorget är en kulturhistoriskt värdefull parkmiljö med traditionell gestaltning, väldefinierade rumsligheter och tydliga

axlar med dess fyra entréer in till parken. Lindalléerna, blomsterrabatterna, fontändammen, grusade gångtytor och klippta gräsytor är parkens bärande element. Parken är en välbevarad representant för Stockholms äldre parker och dess historiska karaktär och övergripande struktur bör till största delen bevaras.

Bilden visar Mariatorgets geografiska läge och befintliga utformning. I bilden markeras: 1. Damm med konstverket Tors Fiske, 2. Kiosk, 3. Toalett. 4. Lekplats.

Parken är mycket välbesökt. Parkens vistelsezoner gör det möjligt att hitta sittplatser i olika lägen, något som är en viktig del i att levandegöra parken och stärka funktionen som så kallat grönt vardagsrum för medborgarna.

Både gräs- och grusytor samt möblering är i behov av upprustning då slitaget är stort. Även träd och planteringsytor är i behov av översyn och uppdatering. Det finns också en efterfrågan om att utöka antalet sittplatser och att utveckla lekplatsen.

Enligt stadens skyfallskartering angränsar Mariatorget till en av stadsdelsområdes tydligaste lågpunkter, i Sankt Paulsgatan.

Program

Förvaltningen har i samarbete med trafikkontoret tagit fram ett program för upprustning av parken med hjälp av konsulter inom landskapsarkitektur.

Syftet med programmet är att analysera parkens nuvarande användning och utformning. Utifrån analysen föreslås en utveckling av parken. Se programmet i bilaga 1.

Dialog

Inför framtagandet av programmet hölls under sommaren 2021 en dialog där medborgarna fick lämna synpunkter och önskemål gällande Mariatorgets utveckling. Förvaltningen mottog nästan 750 svar från allmänheten.

I svaren framkom bland annat önskemål om att bevara den klassiska känslan som parken har och utveckla grönskan och blomsterprakten. Fler sittmöjligheter efterfrågas och upprustning av exempelvis grusytor önskas. Gällande lekplatsen finns synpunkter på att den bör rustas upp och utvecklas såväl som att den istället helt bör tas bort. Se sammanställningen av inkomna idéer och synpunkter kring Mariatorgets kommande upprustning i bilaga 3.

Samråd

Bland annat utifrån inkomna synpunkter vid medborgardialogen togs ett förslag fram till program för Mariatorgets upprustning. Ett digitalt samråd kring programmet hölls under perioden februari till mars 2022. Utifrån inkomna synpunkter från samrådet reviderades delar av förslaget. Se sammanställningen av inkomna synpunkter vid samrådet i bilaga 4.

Justerat förslag

Utifrån inkomna synpunkter från samrådet har en justerad illustrationsplan för parkens upprustning tagits fram (se bilaga 2). I den justerade versionen har hänsyn tagits till önskan att i än större omfattning bevara parkens befintliga karaktär.

Nedan beskrivs de upprustningsåtgärder som förvaltningen föreslår för Mariatorget i enlighet med den justerade illustrationsplanen:

Entréer

Mot Hornsgatan och Sankt Paulsgatan skapas en entrézon som möbleras med nya sittplatser mot gaturummen. Den indragna parkytan innebär att hela Mariatorgets gröna rum ges en grusad bård mot angränsande gator.

Mot Hornsgatan ges befintliga kiosker och torghandel en mer integrerad utformning mot parken och dagens känsla av baksidor byggs bort. Bland annat tas ett antal uttjanta teknikskåp bort och övriga får en ny mer anpassad placering. Sammantaget bedöms dessa åtgärder bidra till en ökad känsla av trygghet i parken.

Lekplatsen

Lekplatsen rustas upp, får en tydligare definierad yta och en förstärkt grön bård mot omgivande gator. Entréer mot allén och Sankt Paulsgatan förstärks.

Sittplatser

Fler sittplatser tillkommer i det centrala gångstråket och vid fontänen. Nya sittplatser tillskapas i alléerna samt vid parkens entréer mot Sankt Paulsgatan och Hornsgatan och utmed parkens östra del.

Vegetation

Befintliga större alléträd ges en växtbäddsrenovering för trädens ökade vitalitet och en bättre dagvattenhantering. I en lägre zon i parkens ytterkanter planteras buskar och perenner som gynnar pollinatörer och fågelliv. Alla växtbäddar tillförs biokol.

Gräs- och grusytor

Parkens gräs- och grusytor rustas och ges nya mer genomsläppliga överbyggnader för en bättre dagvattenhantering och för att bättre stå emot slitage.

Skyfallsutredning

Mariatorget ligger i ett område som förväntas påverkas negativt vid skyfall. Parallellt med programarbetet för upprustning av parken genomfördes därför en fördjupad förstudie av skyfallsproblematiken.

Syftet med förstudien var att utreda eventuella möjliga åtgärder för att reducera konsekvenserna vid skyfall inom ramen för parkprojektet. Förstudien föreslår ett antal möjliga åtgärder. Gällande förslaget att anlägga så kallade kassetmagasin under mark i parken har förvaltningen valt att inte gå vidare med dessa då tekniken hittills är oprövad inom staden. Fokus har istället lagts på att öka genomsläppligheten i växtbäddar samt gräs- och grusytor för att i projektet maximera lokalt omhändertagande av dagvatten och därigenom reducera riskerna vid ett skyfall.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av stadsmiljöavdelningen inom Södermalms stadsdelsförvaltning. Ärendet har behandlats av förvaltningsgruppen och pensionärsrådet den 13 mars 2023 samt i rådet för funktionshindersfrågor den 14 mars 2023.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Projektets erhållna medel för åren 2021-23 kommer enligt förvaltningen inte att räcka till föreslagna åtgärder. Förvaltningen har därför sökt och planerar att söka ytterligare särskilda medel

avseenden klimatinvesteringar för att möjliggöra ett färdigställande av hela parkprojektet under innevarande och kommande år.

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens förslag till upprustning av Mariatorget och ger förvaltningen i uppdrag att arbeta vidare med projektet enligt beskrivningen i detta tjänsteutlåtande.

Jämställdhetsanalys

Förvaltningen har gjort bedömningen att det saknas behov av en specifik jämställdhetsanalys vid framtagandet av programmet för Mariatorgets upprustning. Jämställdhet är alltid en grundläggande aspekt vid förvaltningens arbete med parkutveckling.

Expedieras till
Stadsmiljöavdelningen.

Alexandra Wynn
Stadsdelsdirektör
Södermalms
stadsdelsförvaltning

Andreas Evestedt
Avdelningschef
Södermalms
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Mariatorget. Program för upprustning.
2. Illustrationsplan Mariatorget.
3. Mariatorget. Sammanställning av allmänhetens idéer och synpunkter kring parkens kommande upprustning.
4. Mariatorget -Parksamråd, sammanställning av synpunkter.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Alexandra Wynn, Stadsdelsdirektör	2023-02-28
Andreas Evestedt, Avdelningschef	2023-02-28